

LACKFI JÁNOS

Csalotti beszéd

*Látjátok, feleim, szemekkel, mik vagyunk,
Neuronok vagyunk.
Tudósok mondják, hogy mikor visszaemlékezünk,
Kétszer ugyanazt ugyanúgy nem hozza fel eszünk.
Akarjuk vagy nem akarjuk, folyvást hazudozunk,
Szakállas történeteket koholgat híg agyunk.
És minden sztori vadiúj, mindegyik fikció,
Befoltozzuk, hol kiszakadt, alakul a való.
Hogy is volt a gyerekkorom? A szomszéd arca már
Elröppent, mint az ürszemét, kísérteni se jár.
Mikor mindennap láttam őt, eszembe se jutott,
Hogy barkója, véres szeme után ennyit futok.
Hittem, ott lesz, ahol hagyom, s elporladt a halott,
Más vállat von, hogy hát, na bumm, de kérem én legott
Azt az embert, hogy mondja még a béna vicceket,
Hogy: Bácsi, nem mobácsi? Hogy kanija kölykezett...
Hát nagyanyámat, akivel rég annyi operát
Néztem meg, hányszor is szabhattam át meg át?
Agg szavakkal üzenget ő, konflis meg villanyos,
Connecticutban egy szoba felidézi dohos
Illatával lakása és ruhái ó szagát,
Nem ír, nem szól, épp csak jelel – szememmel lát, ha lát.
Rágót csócsáló maiak nézik a Facebookon
Fotókon ráncos arcait – egyikük sem rokon.
Kipengetik a lájkokat: „Jaj, de cuki a múlt!
Nekem meg itt a vacsorám! Főztem bárányragut!”
Romlandók vagyunk, mint a hal meg a málna, Dezső!
S az emlékek: méz, áfonya... Ezt más írta, nem ő.
Kiürült árny a nagyanyám. Mit beletöltenék,
Az énbelőlem származik. Rétesbe töltelék.
Már ledaráltam csontjait, s bekeverve saját
Kiskertem trágyázom vele: feléltem őt magát.
Úgy tüntetem el a nyomát, hogy a helyére szép
Mauzóleumot emelek: lássad, új nemzedék!
Beszélt a növényeihez? Hallottam? Álmodom?
Rossz rádió recseg: „Mint száműzött, ki vándorol...”
Kipusztultak kaktuszai, és szúrós modorán
A tüskéket letördeli az idő ostobán.
Én elbiszem, hogy bennem él, pedig a szövetet*

*Zagyva patchworkként át- meg átfoltozza, képzelet
Hűlt naptárját olvasgatom: „idén gyenge a meggy”,
„Holnap permetezés... fáradt vagyok szellemileg”.
És „beázott a nyaraló... fát kell aprítani...”
A meggy, a fa, a nyaraló... Megmaradt valami?
„Hideg, esős, főleg szeles... vissza kell vágni...” Mit?
„A szememnek rossz ez a szél...” A múlt porlik, lapít.
Ásom ki a hamu alól, s nem lelek, csak hamut.
Rakosgatom a csontokat, nem áll össze mamut.
Tűrjem, hogy saját nagyanyám semmivé szétesett?
Saját értesüléseim róla mind kétesek...*

*Tűrjem, hogy Isten rejti őt, s valamelyik zsebén
Nagyanyám átduroodik, ő tartja meg, nem én?
Azt hittem, itt van bennem, és kívágta egy sebész...
Altatásban történt? Mi megy itt? Hát megáll az ész!
Őriztem éjjel, nappal is, s akár egy múmiát,
Úgyes restaurátorok kicserélték tebát.
Persze van neki, ami jár: foga, szeme, haja,
Mindenkől másikat kapott. Majdnem olyan. Na ja!
Böngészem: írja, kellene „jó spárga, műanyag”,
S hogy „hétezerből a tető megvan, fuvar, anyag”.
Mi egykor lázba hozta őt, dőlbtetűvé kopott:
„Iván püspök fegyelmezett s lángoló elme.” Volt.
Most e józan izzás helyett mit őrizget agyunk?
Látjátok, feleim, szemtekkal, mik vagyunk,
Neuronok vagyunk.*

SZÉNÁSI MIKLÓS

Mi lett volna jó

*Úgy rohantunk. Pedig volt időnk elég. Ittunk
reggeli előtt rumot, reggeli után a karcos
borból, aztán ladikba szálltunk a Bodrogon.
Forró nyár volt, hamar hazazavart a nap.
Sápadt cserép alatt szuszogott a csipke-
terítőkkal, sárga újságokkal teli ház.
A viaszosvászon abroszon ebéd várt,
kávé zárta a sort. És utána sör, néhány pohár.
Keresztülballagtunk a temetőn,
néztük, mennyi halott van itt is, pedig
nem túl nagy hely Sárospatak.*